קפב: הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שלו שלז

וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְנַדְּנוּ (בית יוסף) (ד"ה ספיקא) בשם ארחות חיים). בּוֹר עָמֹק אֲפִלּוּ מַאָה אַמּוֹת, מֻתָּר לְיָרֵד וְלַעֲלוֹת, וּמְטַפֵּס וְיוֹרֵד וּמְטַפֵּס וְעוֹלֶה וְלֹא חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יַעֲקֹר קַרְקַע בִּירִידָתוֹ וַעֲלִיָּתוֹ (טור):

שלז דִּין כְּבוּד הַבַּיִת וְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן. וּבוֹ ד' סְעִיפִים:

א מסקנא דגמרא שבת כ"ב (ע"א) ובקמה דוכתי. ב שם. ג מסקנא דגמרא שבת צ"ה (ע"א). ד טור בשם הרמב"ם בפרק (א') [פכ"א (ה"ג)].

א (א) [א]דָּבָר שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן, מֻתָּר, וְהוּא שֶׁלֹּא יְהֵא (ב) פְּסִיק רֵישֵׁיהּ. (ג) [ב]הִלְכָךְ גּוֹרֵר אָדָם מִטָּה כִּסֵּא וְסַפְסָל (ד) בַּיִן (ה) גְּדוֹלִים בַּיִן קְטַנִּים, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּן לַעֲשׂוֹת חָרִיץ. [ג]וּמֻתָּר (ה) לְרַבֵּץ הַבַּיִת, כַּיָּון שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְהַשְׁווֹת גֻּמּוֹת אֶלָּא שֶׁלֹּא יַעֲלֶה הָאָבָק: **ב** * [ד]אָסוּר (ו) לְכַבֵּד הַבַּיִת

בֵּאוּר הַלָּכָה

הַכַּלְכָּלָה צַר דִּכְשֶׁנּוֹטֵל חֵפֶץ מִן הַכַּלְכָּלָה מַנִּיד הָאֵילֶן, בְּכָל עִנְיָן אָסוּר. וּלְהִשָּׁעֵן בְּאֵילָן, בְּבָרְיָא מֻתָּר בְּחֵפֶץ אָסוּר. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (ביצה פ"ה ס"ו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו) עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מִמֶּנָּה אֲבָל הַכַּלְכָּלָה עַצְמָהּ אָסוּר לִטָּלָהּ אוֹ לִתְלוֹת בְּיִתֵּד וְכַנַּ"ל גַּבֵּי סֻלָּם. וְאִם הַכַּלְכָּלָה תְּלוּיָה בָּאִילָן עַצְמוֹ, אָסוּר לִטֹּל חֵפֶץ מִמֶּנָּה וְכֵן לִתֵּן לְתוֹכָהּ דְּקָמַשְׁתַּמֵּשׁ בְּצַדָּדִין [שַׁ"ס (קנה.)]. (ה) [ג]וְאִם פִּי הַכַּלְכָּלָה צַר דִּכְשֶׁנּוֹטֵל חֵפֶץ מִן הַכַּלְכָּלָה מַנִּיד הָאִילָן, אָסוּר בְּכָל עִנְיָן מִפְּנֵי שֶׁעַל יְדֵי זֶה מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאִילָן. (נג) [א]וּלְהִשָּׁעֵן בְּאִילָן, (נג) אִם הָאָדָם בָּרִיא מֻתָּר וְאָסוּר, וְהַטַּעַם, דְּאָדָם בָּרִיא אֵינוֹ סוֹמֵךְ עָלָיו אֶלָּא מְעַט וְלֹא מִקְרֵי מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַחֲבָר, אֲבָל תַּשׁ כֹּחוֹ צָרִיךְ לִסְמֹךְ בְּכָל כֹּחוֹ עָלָיו וּמִקְרֵי מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַחֲבָר וְאָסוּר, וְהָנֵי מִלֵּי כְּשֶׁאֵינוֹ מְנִידוֹ אֲבָל כְּשֶׁמְּנִידוֹ אֲפִלּוּ בְּבָרְיָא אָסוּר (נד) דְּזֶה גּוּפָא שְׁמוּשׁ הוּא: אַקְדִּים לְסִימָן זֶה הַקְּדָמָה קְצָרָה וְהִיא. חוֹרֵשׁ הוּא אֶחָד מל"ט אָבוֹת מְלָאכוֹת, וְכֵיוָן שֶׁכַּוָּנַת הַחוֹרֵשׁ לְרַפּוֹיֵי אַרְעָא דְּאִי טוֹב לְזָרִיעָה וְגַם כְּוָנָתוֹ לְהַשָּׁוּוֹת הַגֻּמּוֹת וּלְיַפּוֹתוֹ כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה הַמָּקוֹם שָׁוֶה, וְלָכֵן הַתּוֹפֵר בַּשָּׂדֶה אוֹ שֶׁעָשָׂה חָרִיץ אוֹ שֶׁהָיָה שָׁם תֵּל קָטָן וְהִשְׁפִּילוֹ אוֹ שֶׁהָיָה שָׁם מָקוֹם נָמוּךְ וְהִשְׁוָה אוֹתוֹ וְכֵן כָּל הַמַּשְׁוֶה גֻּמּוֹת בְּמָקוֹם הָרָאוּי לִזְרִיעָה, חַיָּב מְשׁוּם חוֹרֵשׁ [וְאִם הָיָה זֶה בַּבַּיִת חַיָּב מְשׁוּם בּוֹנֶה שֶׁמְּתַקֵּן הַבִּנְיָן עַל יְדֵי זֶה], וְכֵן כָּל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה לְיַפּוֹת הַקַּרְקַע הוּא תּוֹלְדַת חוֹרֵשׁ וְחַיָּב בְּכָל שֶׁהוּא [רַמְב"ם פֶּרֶק (א') וְח'] (ה"א)]:

א (א) דָּבָר שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן. זֶה לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (פ"א ה"ה): דְּבָרִים הַמֻּתָּרִין לַעֲשׂוֹתָן בְּשַׁבָּת וּבִשְׁעַת עֲשִׂיָּתָן אֶפְשָׁר שֶׁתֵּעָשֶׂה בִּגְלָלָן מְלָאכָה אַחֶרֶת וְאֶפְשָׁר שֶׁלֹּא תֵּעָשֶׂה, אִם לֹא נִתְכַּוֵּן לְאוֹתָהּ מְלָאכָה, מֻתָּר. וְכֵן כַּוָּנַת הַמְחַבֵּר: (ב) פְּסִיק רֵישֵׁיהּ. פֵּרוּשׁ שֶׁבְּוַדַּאי תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה הָאֲחֶרֶת: (ג) הִלְכָךְ. פֵּרוּשׁ כֵּיוָן דְּדָבְרֵי שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן מֻתָּר הִלְכָךְ גּוֹרֵר, דְּאַף עַל גַּב דִּבְהַרְכָּצָה כַּמָּה פְּעָמִים מִתְמַלְאִים הַגֻּמּוֹת בְּעָפָר וּבְאָבָק אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר לְאוֹ פְּסִיק רֵישֵׁיהּ הוּא אֲפִלּוּ בְּקַרְקַע שֶׁאֵינָהּ מְרֻצֶּפֶת, דְּאָפְשָׁר שֶׁפִּיר שֶׁלֹּא תֵּחָרֵץ בַּקַּרְקַע: (ד) בַּיִן גְּדוֹלִים. דְּמִיטְרַח לֵיהּ לְשַׁאֵם עַל כְּתֵפוֹ וּבַיִן קְטַנִּים דְּיָכוֹל לְקַחֵם עַל כְּתֵפוֹ אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר לוֹ לְגָרְרָם עַל הָאָרֶץ. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"א) דִּגְדוֹלִים בְּיוֹתֵר אָסוּר לִגְרֹר עַל הָאָרֶץ דְּפְסִיק רֵישֵׁיהּ דְּבוַדַּאי יַעֲשֶׂה חָרִיץ, (ה) וַאֲפִלּוּ מֻרְצָף בְּקַרְקַע שֶׁל שַׁיִשׁ אָסוּר לִגְרֹר, דְּגָרְרִינַן מֻרְצָף אַטּוּ אֵינוֹ לִגְרֹר, וְאַפִלּוּ מֻרְצָף אַטּוּ אֵינוֹ מֻרְצָף: (ה) לְרַבֵּץ. לְהַזּוֹת מַיִם עַל קַרְקַע הַבַּיִת כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲלֶה הָאָבָק, דְּאַף עַל גַּב דִּבְהַרְכָּצָה כַּמָּה פְּעָמִים מִתְמַלְאִים הַגֻּמּוֹת בְּעָפָר וּבְאָבָק אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר כֵּיוָן דְּאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן וְגַם לְאוֹ פְּסִיק רֵישֵׁיהּ הוּא, וַאֲפִלּוּ בְּקַרְקַע שֶׁאֵינָהּ מְרֻצֶּפֶת [גְּמָרָא (צה.)]: **ב** (ו) לְכַבֵּד הַבַּיִת. (ג) דְּמִזְיז עָפָר מִמְּקוֹמוֹ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נג) גַּם זֶה שָׁם וְהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו): (נד) יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (ביצה פ"ה ס"ו ב) וְהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): (נה) מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס"ק טו) וְכֵן מַשְׁמַע בְּפִרְקֵי מַגִּדִּים (א"א ס"ק טו). (נו) כִּדְמוֹכֵחַ בְּשַׁ"ס (קנה.): (נז) וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה (ד"ה ומותר):

א (א) אֲבָל חוֹפֵר גְּמוּר לַיִת בָּזֶה, דְּאֵינוֹ חוֹפֵר כְּדַרְכּוֹ בְּמָקוֹם וְחָצִינָא אֶלָּא כְּלִאַחַר יָד, וּכְבָקִיעַ כְּשֶׁגּוֹרֵר בַּבַּיִת וְלֹא בַּשָּׂדֶה דְּמַקְלְקֵל הוּא עַל יְדֵי הַחֲרִיצִים וּמִדְּרַבָּנַן הוּא דְּאָסוּר [גְּמָרָא ורַשׁ"י מ"ו עַמּוּד ב' (ד"ה איסורא)]. וּמִכָּל מָקוֹם דַּע דְּהָא דְּקָאָמַר לָן דָּבָר שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן מֻתָּר, הוּא אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם דְּכִמְתַכַּוֵּן אִיכָּא אִסּוּר דְּאוֹרַיְיתָא [כָּן פָּסְקוּ הַפּוֹסְקִים וּכְמַסְקָנַת הַגְּמָרָא שָׁם]: (ג) וּמִסְתַּבְּרָא דְּאִם כָּל הָעִיר מְרֻצָּף בַּאֲבָנִים אוֹ בְּקַרְשִׁים יֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה, וַאֲפִלּוּ אִם נֶחְמִיר לְקַמֵּן בְּכִבּוּד הָכָא קִיל טְפֵי, דַּאֲפִלּוּ בְּאֵינוֹ מְרֻצָּף לַיִת בָּזֶה גָּרְעָא דְּאוֹרַיְיתָא מִכָּפֵּי אַנְפֵּי, אֶחָד דְּהָכָא מְקַלְקֵל עַל יְדֵי הַגֻּמּוֹת שֶׁנַּעֲשִׂים בַּבַּיִת וְלֹא בָּזֶה רַק חוֹפֵר כְּלִאַחַר יָד, וְעוֹד דְּהָכָא מְקַלְקֵל עַל יְדֵי הַגֻּמּוֹת שֶׁנַּעֲשִׂים בַּבַּיִת וְלֹא מְתַקֵּן, וְעוֹד כָּלָם הָלַא אֵינוֹ מְכַוֵּן לָזֶה וְהוּא רַק פְּסִיק רֵישֵׁיהּ דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ, וְגַם בָּזֶה לְכָלֵי עֲלְמָא הוּא רַק אִסּוּר דְּרַבָּנַן וּמִבֵּאר לְעֵיל בְּסִימָן שט"ז סָעִיף ג' בְּהַגְּ"ה,

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סכ"א בסוגריים) כתב: מותר להשען באילן בריא אבל בתש אסור מפני שמנידו והרי זה משתמש באילן [עיין בביה"ל]. **ב]** ובשו"ע הרב (סכ"א) גם פירש כן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(ז) אֶלָּא אִם כֵּן הַקַּרְקַע (ג) מֻרָצָף, [ה]וְיֵשׁ מַתִּירִין (ח) אֲפִלּוּ אֵינוֹ מֻרָצָף. הַגָּה: *וְיֵשׁ מַחְמִירִין (ט) אֲפִלּוּ בְּמֻרָצָף (טור בשם ר"י (הו"ד בפוסק' סה. ד"ס והפלתעת) ומרדכי ריש פרק כל הכלים (סי' תמ) ורבינו ירוחם חלק י"ג (נתיב יג) וסמ"ג (לאוין סה) וספר התרומה (סי' רנד ד"ס גורפין)), וְכֵן נוֹהֲגִין וְאֵין לְשַׁנּוֹת. מִיהוּ (ג) (י) עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מֻתָּר (רבינו ירוחם חלק י"ג (שם)). *וְכֵן עַל יְדֵי בֶּגֶד אוֹ מַטְלִית (יא) *הַקַּלִּים

ה שֶׁם בְּשֵׁם בַּעַל הַלָּכוֹת גְּדוֹלוֹת (פי"ז וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת צ"ה (ע"א ד"ה והאידנא) בְּשֵׁמוֹ וְכֵן פָּסַק הָרי"ף בְּפֶרֶק כָּל הַכֵּלִים (מח.), וְכָתַב הָרַ"ן (לו. ד"ה והאידנא) שֶׁכָּתַב בְּתְשׁוּבָתוֹ דְּהָא דְּתָנַן בְּפֶרֶק ב' דְּבֵיצָה בֵּין הַמַּכְמִרִים אוֹסְרִים לְכַבֵּד בֵּין הַמַּשְׁטוֹת רַבִּי יְהוּדָה הִיא וְלֹא קַיְמָא לַן כְּוָתֵיהּ.

בְּאֵר הֵיטֵב

ב (ג) מֻרָצָף. בְּאֲבָנִים וְכָל שֶׁכֵּן בְּקַרְשִׁים. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (ג) עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי. וּכְיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה אוֹסֵר אֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אֶלָּא שֶׁנָּהֲגוּ לְהָקֵל, וְגַם עַל יְדֵי יוֹסֵף (ד"ה כל הכו) דְּאֲפִלּוּ יֵשׁ בַּבַּיִת קְלָפֵי אֱגוֹזִים דְּמַקְצִים הֵם, מֻתָּר לְכַבְּדָם דְּהֲוֵי לֵיהּ לְדִידֵיהּ כְּגֶרֶף שֶׁל רַעְיוֹ:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ד) גַּם מַשָּׁוֶה הַגְּמוּת בְּכִבּוּדוֹ, שֶׁמִּתְמַלְּאִין הַגְּמוּת שֶׁבַּבַּיִת מֵהָעָפָר וְהֲוֵי בְּנָיָן, וְאַף עַל גַּב דְּאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְאֶשְׁווּיֵי גְּמוּת אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר דְּפְסִיק רֵישָׁא הוּא. וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּחֲיִישִׁינַן (ה) שְׁמָא מִתּוֹךְ טִרְדָּתוֹ לְכַבֵּד וּלְיַפּוֹת הַקַּרְקַע יִשְׁכַּח וְיַשְׁוֶה חֲגָמוּת בְּמִתְכַּוֵּן: (ז) אֶלָּא אִם כֵּן מֻרָצָף. (ו) בֵּין בַּאֲבָנִים וּבֵין בְּקַרְשִׁים: (ח) אֲפִלּוּ אֵינוֹ מֻרָצָף. דְּסִבְרָא לְהוּ דְּגַם בָּזֶה אֵינוֹ וַדַּאי שֶׁמַּשְׁוֶה גְּמוּת וְלֹא גָּרַע מֵרִבּוּץ דְּשָׁרֵי בְּסָעִיף א'. (ו) וְגַם לְמַזִּיז עָפָר מִמְּקוֹמוֹ גַּם כֵּן לֹא חָיֵישׁ, שֶׁכְּשֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת הַבַּיִת אֵינוֹ מְכַבֵּד אֶלָּא עֲפַר תִּחוֹחַ, וּבָזֶה לֵיכָּא מִשּׁוּם חוֹפֵר גֶּמָּא: (ט) אֲפִלּוּ בְּמֻרָצָף. בֵּין בַּאֲבָנִים וּבֵין בְּקַרְשִׁים, דְּסִבְרָא לְהוּ דְּבֵאֵין מֻרָצָף הֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא וְגָזְרִינַן מֻרָצָף אָטוּ אֵינוֹ מֻרָצָף, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה: (י) עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מֻתָּר. הַיְינוּ אֲפִלּוּ בְּשֶׁאֵינוֹ מֻרָצָף, דְּהָא הוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן רַק לְכַבֵּד הַבַּיִת, וְאַף דְּהוּא פְּסִיק רֵישָׁא לְעִנְיַן הַגְּמוּת מֻתָּר עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, דְּבַאֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי לֹא קָפְדִינַן כְּלָל הַאי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן רנ"ג סָעִיף ה' בְּהַגָּ"ה, עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק צט): (יא) הַקַּלִּים וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דִּכְיָן שֶׁהֵם קַלִּים אֵינוֹ נוֹטֵל בָּהֶם רַק הָאָבָק שֶׁלְּמַעְלָה וְלֹא אֶתֵּי לְאַשְׁווּיֵי גְּמוּת, כֵּן כָּתַב בְּדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות א), (ט) וּמוּכָח מִזֶּה שֶׁאִם רוֹצֶה לְכַבֵּד בָּהֶם הֵיטֵב אֶת כָּל הָעַפְעוּרִיּוֹת הַנִּמְצָאוֹת בָּאָרֶץ שֶׁאסוּר:

אסוּר, אוּלַם מִדְּסֵיּם הָרַמְ"א הַטַּעַם לְהָקֵל בִּכְנַף אַחַת מִשּׁוּם דְּהוּא דָּבָר קַל וְאֵינוֹ מַשָּׁוֶה גּוּמּוֹת, מַשְׁמַע מִינַּיהּ דְּהַטַּעַם שֶׁל הַמַּנְהָג שֶׁנָּהֲגוּ לְהַחְמִיר הוּא מִשּׁוּם אֲשְׁווּיֵי גּוּמּוֹת, וּלְפִי זֶה אֵין לְהַחְמִיר בְּשֶׁכְּלִי בְּתֵּי הָעִיר מֻרָצָף וּבְקַרְשִׁים אִם נִתְכַּבֵּד הַבַּיִת מֵעָרֶב שַׁבָּת, וְכֵן נ"ל, וְגַם לְאִסּוּר מְקֻבָּל אֵין לָחוּשׁ, אֶחָד מִשּׁוּם מַה דְּכָתַב הָרַשְׁבָּ"א (בשבועות הקודש, בית מועד ש"ג סי' ה) דְּמֻתָּר לְפָנוֹתָם מִשּׁוּם דְּהֲוֵי לֵיהּ טַלְטוּל מֵהַצַּד עַל יְדֵי דָּבָר אַחֵר לְצָרְכּוֹ שַׁבָּת וּמִמֵּילָא שֶׁכָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים. וְהִנֵּה כָּל זֶה שַׁיָּךְ רַק לְעִנְיַן אֲסוּר אֲשְׁווּיֵי גּוּמּוֹת אוֹ מְקֻבָּל דִּלְית בָּזֶה, אֲבָל יֵשׁ עוֹד חֵשֶׁשׁ אַחֵר מִשּׁוּם מַה שֶּׁכָּתַב הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁבְּוַדַּאי מֻתָּר לְאוֹ פְּסִיק רֵישָׁא הוּא. אַף מִכָּל מָקוֹם אֵין דָּבָר זֶה בָּרוּר עַדַיִן, דְּאֶפְשָׁר דְּהַמְּנַקֵּד שֶׁהַבִּיא הָרַמְ"א שֶׁנּוֹהֲגִין לְהַחְמִיר בָּזֶה בְּאִסּוּר כְּבוּד נִתְיַסֵּד מִימֵי קַדְמוֹנִים מִשּׁוּם דְּחָשְׁשׁוּ לְאִסּוּר טַלְטוּל מְקֻצָּה, שֶׁמְּצוּי לִהְיוֹת עַל הַקַּרְקַע עֲצָמוֹת וּקְלִפִּין שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לְמֵאֲכַל בְּהֵמָה, וְכֵן מִשְׁמַע קְצָת בְּרַבֵּנוּ יְרוּחָם חֵלֶק י"ג וּבְכֶבֶ"ח (סק"א) עַיֵּן שָׁם, וּלְפִי זֶה בְּכָל גַּוְנֵי

בְּאוּר הֲלָכָה

* וְיֵשׁ מַחְמִירִין אֲפִלּוּ בְּמֻרָצָף. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ט) דְּהַטַּעַם הוּא מִשּׁוּם דְּגָזְרִינַן מֻרָצָף אָטוּ אֵינוֹ מֻרָצָף, הוּא מִסְפָּר הַתְּרוּמָה (סי' רנד ד"ה גורפין) וְהָעִתִּיקוּ בְּטַ"ז (סק"ב). וְהִנֵּה לְפִי זֶה אִם כָּל בָּתֵּי הָעִיר אוֹ עַל כָּל פָּנִים רֻבָּם [ריב"ש (סי' שצד)] מְרֻצָּפִים בַּאֲבָנִים אוֹ בִּלְבֵנִים [וְכָל שֶׁכֵּן אִם הֵם מְכֻסִּים בְּקַרְשִׁים], אֲפִלּוּ דְּמָתָר לְכַבֵּד, דְּלֹא גָּזְרוּ עַל רֻבָּהּ מִפְּנֵי מִעוּטָהּ וְלֹא עַל עִיר זוֹ מִפְּנֵי עִיר אַחֶרֶת וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ בְּסָפֵק הַתְּרוּמָה וְכֵן הַתּוֹסָפוֹת בְּדֶרֶךְ כ"ט עַמּוּד ב' דְּבוּר הַמַּתְחִיל גְּזֵרָה, וְגַם רַ"ש סוֹבֵר כֵּן וְרָמַז לָזֶה בְּדֶרֶךְ צ"ה עַמּוּד א' דְּבוּר הַמַּתְחִיל זִילְחָא, וְהָעִתִּיק דִּין זֶה גַּם הַגָּרְ"א בְּבֵאוּרוֹ בְּשֵׁם סֵפֶר הַתְּרוּמָה. אוּלָם יֵשׁ עוֹד סִבָּרָא אַחֶרֶת בְּסֵפֶר הַתְּרוּמָה שָׁם, דְּבֵין הֶרְכָּדִים [הַיְינוּ בֵּין הַשּׁוּרוֹת שֶׁבֵּין אֶבֶן לְאֶבֶן] יֵשׁ חֵשֶׁשׁ דְּאִשְׁווּיֵי גּוּמּוֹת אַף בְּמֻרָצָפִין, וְסִבָּרָא זוֹ נִזְכֶּרֶת גַּם כֵּן לְחַד תֵּירוּצָא בְּתוֹסָפוֹת צ"ה (ע"א) דְּבוּר הַמַּתְחִיל שָׁרָא זִילְחָא לְעִנְיַן הַדָּחָה [אַף לֹא נִזְכַּר בְּדִבְרֵיהֶם לְעִנְיַן כְּבוּד], וְלֹא אָדַע מַהּ יַּעֲנוּ בְּסוּגְיָא דְּדַף קנ"א עַמּוּד ב' דִּמְשַׁנֵּי הָתָם קַרְקַע בְּקַרְקַע מִיחַלַּף, דְּמוּכָח מִשָּׁם דְּכִמְרֻצָּף לֹא שַׁיָּךְ כְּלָל אֲשְׁווּיֵי גּוּמּוֹת וְרַק מִצַּד מִיחַלַּף, וְאוּלַי יֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁם הַהַתְרָה שֶׁל מְרֻחָץ נַעֲשָׂה מְקֻרָשִׁים שֶׁמְּהַדְּקִין הֵיטֵב זֶה לָזֶה וּמַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּאֲבָנִים [וּמַרְשִׁ"י שָׁם (ד"ה קרקע) וְהָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק (כ"ג [כ"א] (ה"ג) מוּכָח דְּגַם בַּאֲבָנִים בִּמְרֻצָּף לֹא שַׁיָּךְ אֲשְׁווּיֵי גּוּמּוֹת], דִּלְפִי זֶה כְּשֶׁבָּתֵּי הָעִיר כֻּלָּם אוֹ רֻבָּם מְרֻצָּפִים בְּקַרְשִׁים אֵין לְהַחְמִיר בִּמְרֻצָּפִים, וּבְקָרוֹב אִם נִתְכַּבֵּד מֵעָרֶב שַׁבָּת יֵשׁ לְצָרֵף לָזֶה גַּם כֵּן סְבָרַת הָרַאֲבַ"ד הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה כל דבר) דְּסִבְרָא לֵיהּ דַּאֲפִלּוּ בְּאֵינוֹ מֻרָצָף לְאוֹ פְּסִיק רֵישָׁא הוּא. אַף מִכָּל מָקוֹם אֵין דָּבָר זֶה בָּרוּר עֲדַיִן, דְּאֶפְשָׁר דְּהַמְּנַקֵּד שֶׁהַבִּיא הָרַמְ"א שָׁנוּהֲגִין לְהַחְמִיר בָּזֶה בְּאִסּוּר כְּבוּד נִתְיַסֵּד מִימֵי קַדְמוֹנִים מִשּׁוּם דְּחָשְׁשׁוּ לְאִסּוּר טַלְטוּל מְקֻצָּה, שֶׁמְּצוּי לִהְיוֹת עַל הַקַּרְקַע עֲצָמוֹת וּקְלִפִּין שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לְמֵאֲכַל בְּהֵמָה, וְכֵן מִשְׁמַע קְצָת בְּרַבֵּנוּ יְרוּחָם חֵלֶק י"ג וּבְכֶבֶ"ח (סק"א) עַיֵּן שָׁם, וּלְפִי זֶה בְּכָל גַּוְנֵי

שַׁעַר הַצִּיּוּן

שַׁבָּת סִימָן ע"ח, וְיִרְאֶה דְּתַרְוַיְיהוּ אִיתְנְהוּ: (ד) רַש"י בְּדַף קכ"ד עַמּוּד ב' (ד"ה של תמרה) וְהָרַ"ן"ה (מח.) וְהָרַאֲבַ"ד הוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש הלכך) [אַף הוּא כָּתַב שָׁם שֶׁלֹּא שַׁיָּךְ זֶה כִּי אִם כְּשֶׁלֹּא נִתְכַּבֵּד מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְיֶתֶר הַפּוֹסְקִים הַמַּחְמִירִים לֹא חִלְקוּ בָּזֶה]. וְגַם לְרַש"י אֵינוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁבוּת [אַפִלּוּ בְּאֵינוֹ מֻרָצָף, דְּהָא בְּבְרֵיתָא דְּמֵי רֵישָׁא הוּא כְּבוּד שְׁבוּת (צה:) דְּבוּד דּוּמְיָא דְּרִבּוּץ קָתָנֵי, וּבְרִבּוּץ מַשְׁמַע פְּשִׁיטוּתוֹ הַסּוּגְיָא דְּמֵירֵי בְּאֵינוֹ מֻרָצָף וְגַם בָּזֶה אֵינוֹ רַק מִשּׁוּם שְׁבוּת] עַיֵּן בְּפִסְקֵי דַּף ס"ה עַמּוּד א' דְּבוּר הַמַּתְחִיל אֶחָד. וְטַעַם הַדָּבָר אֲפִלּוּ הוּא סוֹבֵר כְּדַעַת הָרַמְבַּ"ן בְּמִלְחָמוֹת (מח:) דְּבָנְיָן כִּלְאַחַר יָד הוּא [וּבְחִנָּם הִתְפַּלֵּא עָלָיו הַתּוֹסָפוֹת יוֹם טוֹב פֶּרֶק ב' דְּבֵיצָה (מ"ו) עַיֵּן שָׁם], וְעַיֵּן בְּתוֹסָפוֹת שָׁם (ד"ה המכבד) וּמִשְּׁנָה שָׁם שִׁיטָתָם מִשִּׁיטָתָם בְּשַׁבָּת צ"ה (ע"א ד"ה המכבד).

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ג בסוגריים) כתב: כן מכבדות העשויין מענפי אילן אסור לכבד בהם וכו' אפילו בקרקע המרוצף. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ב) כתב: נוהגים להקל לכבד ע"י בגד או מטלית או כנף אווז הקלים ואינן משוין גומות.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שלז שלח

ו רִמְבַ"ם בְּפֶרֶק כ"א (ה"ג) מִמַּעֲשֶׂה דְּחַלְּמֵיהוּ שֶׁל רַבִּי מֵאִיר שַׁבָּת מ' (ע"ב) וּבְתוֹסֶפְתָּא פֶּרֶק י"ז (ה"ה). ז שַׁבָּת קמ"א (ע"א). *) (אִם מֻתָּר לְשַׂחֵק בָּאֲגוֹזִים אוֹ תַּפּוּחִים, בְּסִימָן שֶׁאַחַר זֶה (ס"ה)).

(יב) וְאֵינוֹ מַשְׁוֶה גֻּמּוֹת (אגור (סִי' תקיז)). וְאָסוּר (יג) לְכַבֵּד הַבְּנָדִים עַל יְדֵי מַכְבְּדוֹת הָעֲשׂוּיִים מִקַּיְסָמִים, (יד) *שֶׁלֹּא יִשְׁתַּבְּרוּ קַיְסָמֵיהֶם (הגהות אלפסי פרק הזורק (ע. 16 ח)): ז (טו) אֵין סָכִין אֶת הַקַּרְקַע (טז) *וְלֹא מְדִיחִים אוֹתוֹ, (יז) אֲפִלּוּ הוּא מֻרְצָף: ד אָסוּר (יח) (יט) לְצַדֵּד (כ) דְּכֵיוָן שֶׁהִיא כְּבֵדָה יָבֹא לְהַשְׁווֹת גֻּמּוֹת וַדַּאי וְהָוֵי פְּסִיק רֵישֵׁיהּ*):

שלח דְּבָרִים הָאֲסוּרִים בְּשַׁבָּת מִשּׁוּם הַשְׁמָעַת קוֹל. וּבוֹ ח' סְעִיפִים:

א עֲרוּכִין ק"ד (ע"א). **א** א)הַשְׁמָעַת קוֹל (א) בִּכְלֵי (ס) [א] שִׁיר אָסוּר, (ב) * אֲבָל לְהַקִּישׁ עַל הַדֶּלֶת וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה כְּשֶׁאֵינוֹ דֶּרֶךְ שִׁיר,

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [א] שִׁיר. עַיִן בְּאֵר הַיטֵב (סק"א), בְּעִנְיַן הַפְּעָמוֹנִים, וְעַיִן בְּשַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם שַׁעַר י' סְעִיף ג':

מַעֲנְפֵי אִילָן, עַיִן מַה שֶּׁכָּתוּב סָעִיף א'. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה): **ד** (ה) לְצַדֵּד. וְלֹא יַכְרִיעַ הַחֹבֵית וְיִשְׁפֹּךְ מִמֶּנָּה, אֶלָּא מַגְבִּיהַּ אוֹתָהּ מִן הָאָרֶץ וְשׁוֹפֵךְ. דְּאִם לֹא כֵּן מַחְפִּיר הוּא מִן הָאָרֶץ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו):

בְּאֵר הַיטֵב

(ד) יִשְׁתַּבְּרוּ. וּבְוַדַּאי אֲפִלּוּ הֵם נִשְׁבָּרִים לֵיכָּא אִסּוּר דְּאוֹרַיְתָא, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר בְּפִסִיק רֵישֵׁהּ. וּלְפִי זֶה אָסוּר לְכַבֵּד אֲפִלּוּ בְּמִרְצָף אֶלָּא אִם כֵּן בְּשֶׁל תְּמָרִים וְלֹא בְּאוֹתָם הָעֲשׂוּיִם

א (ס) שִׁיר. וְהוּא הַדִּין בְּכָל דָּבָר שֶׁהוּא דֶּרֶךְ שִׁיר וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שֶׁל"ט סָעִיף ג'. וְזֶה לְשׁוֹן יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (כיצה פ"ה סי' ח), כָּל מַשְׁמִיעַ קוֹל שֶׁאֵינוֹ מְכֻוָּן לִשְׁמְחָה, כְּגוֹן שֶׁפָּשׁ

בְּאֵר הַלָּכָה

* שֶׁלֹּא יִשְׁתַּבְּרוּ קַיְסָמֵיהֶם. עַיִן בְּסָפֶר בִּרְכֵי יוֹסֵף (סק"א) בְּשֵׁם מֹהַר"י קָשְׁטֶר"ו וּבְסָפֶר בֵּית מֵאִיר שֶׁמְּפַקְפֵּק בָּזֶה, וְגַם בְּסָפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ג) מְצַדֵּד דְּלָאו פְּסִיק רֵישָׁא הוּא, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה שֶׁאֵין כְּדַאי לְהָקֵל בָּזֶה דִּמְיַחֲזֵי כְּעוֹבְדָא דְּחֹל וְכַמּוּלְזָל בְּאִסּוּר שַׁבָּת וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בֶּב"ח (סק"א) עַיִן שָׁם:

ג * וְלֹא מְדִיחִין אוֹתוֹ אֲפִלּוּ הוּא מֻרְצָף. דְּע דִּבְתוֹסֶפְתָּא (פ"י ה"י) וּבְרַמְבַּ"ם (פכ"א ה"ג) מְבֹאָר עוֹד וְהֶבְיאוֹ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"י) דְּאֵין נוֹפְחִין אֶת הַקַּרְקַע בְּשַׁבָּת. א)וְהִשְׁמַטְתִּי זֶה מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ מְצוּי, גַּם לֹא אֲדַע פֵּרוּשׁוֹ עַל נָכוֹן, דְּאִם פֵּרוּשׁוֹ הוּא לְנַפֵּחַ בְּפִיו אֶת הָאָבָק וְהָעָפָר מֵעַל גַּבֵּי קַרְקַע, אַמַּאי אָסוּר וּמַאי שְׁנָא מִכְּבוֹד דְּשָׁרֵי הָרַמְבַּ"ם (שם) עַל כָּל פָּנִים בְּרְצוֹפָה, וְאַדְרַבָּה לְמַאן דְּאָמַר שָׁם כְּבוֹד מִשּׁוּם מַזִּיק עָפָר וְהָוֵי כְּחוֹפֵר לִישְׁתֵּרֵי הָכָא דְּבִפְנִים לֹא יָזִיק עָפָר מִמְּקוֹמוֹ, גַּם לְמַאן דְּאָמַר שָׁם מִשּׁוּם מְקָצֶה יְהֵא מֻתָּר הָכָא כְּמִכְּאָר בְּסִימָן ש"ח סָעִיף ג' [וְאֵין לוֹמַר דְּהִבְרִיחָא יִסְבֹּר דְּטִלְטוּל מֵהֲצַד שְׁמִיהּ טִלְטוּל, דְּפִלּוּגְתָּא דְּתַנָּאֵי יֵשׁ בָּזֶה, דְּאִם כֵּן אַמַּאי הָעֲתִיקָה הָרַמְבַּ"ם לְדִינָא], וַאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר שָׁם מִשּׁוּם אֲשׁוּרֵי גוּמּוֹת גַּם כֵּן קָשֶׁה דִּלְיִשְׁתֵּרֵי עַל כָּל פָּנִים בִּרְצוֹפָה לְמַאן דְּשָׁרֵי בְּכִבּוּד. וּמְצָאתִי בְּפֵרוּשׁ מְגִדִּים (מש"ז סק"ג) בְּדָבָרָיו הַקְּצָרִים וְרָמָז תֵּרוּץ לָזֶה וְהוּא דִּלְפִי שֶׁהַכִּבּוּד הוּא צָרָךְ שַׁבָּת סְבִירָא לֵיהּ לְהָרַמְבַּ"ם דְּהַהֵלּוּ בִּרְצוֹפָה מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה, וּכְמוֹ שֶׁכָּאַר הַמַּגִּיד (שם) טַעַם הָרַמְבַּ"ם - שֶׁמִּחְמַר לְעִנְיַן הַדְּחָה. וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר דְּכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הָיוּ צָרָךְ מֻרְחָץ וְכַדּוֹמֶה שֶׁצָּרִיךְ לִיפּוּי הַקַּרְקַע, וּלְכָךְ חִיישִׁינַן שֶׁיְּבֹא לְאַשְׁווּיֵי גוּמּוֹת בְּמִתְכַּוֵּן בְּאִינָהּ רְצוּפָה וְנִזְדַּמֵּן גַּם כֵּן רְצוּפָה, דְּקַרְקַע בְּקַרְקַע מִיחַלַּף בְּדִאִיתָא בַּגְּמָרָא, וְהוּא הַדִּין גַּבֵּי נְפִיחָה מְיִירֵי נָמֵי בִּכְהָאי גַּוְנָא [וְאַף דִּבְרֵבֵנוּ יְרוּחָם (נתיב יב חלק יג) כָּתַב הָאי דִּינָא דְּאֵין סָכִין וּמַדִּיחִין גַּבֵּי בַּיִת, אֲפִלּוּ הָכִי מְיִירֵי לְעִנְיַן רְחִיצָה וְכַדּוֹמֶה לִיפּוּי הַקַּרְקַע וְכַנַּ"ל בְּזִמְנֵנוּ דְּהַהֲדָחָה הִיא צָרְךְ רְחִיצַת הַקַּרְקַע]. אֲבָל לְעוֹלָם אִם צָרִיךְ לִכְבוֹד הַבַּיִת [לְמַאן דְּשָׁרֵי] וְאֵין לוֹ מְכַבְּדָת מֻתָּר לוֹ לְנַפֵּחַ בְּפִיו אֶת הָאָבָק וְהֶעָפָר, וְאַדְרַבָּה לְכָאוֹרָה נִרְאֶה דָּזֶה לֹא גָּרַע מֵרִבּוּיַ דְּשָׁרֵי הַגְּמָרָא בְּמִכְּנָה וַאֲפִלּוּ בְּאִינָהּ מְרֻצֶּפֶת מִשּׁוּם דְּלָאו פְּסִיק רֵישָׁא הוּא לְאַשְׁווּיֵי גוּמּוֹת וְהָכָא נָמֵי כְּהָאי גַּוְנָא, וְאַפְשָׁר עוֹד דַּאֲפִלּוּ לְנַפֵּחַ בִּכְלִי בְּאִויר גַּם כֵּן שָׁרֵי, וַאֲפִלּוּ לְמַאן דְּמַפְקַפֵּק עַל הֵימִירָא דְּכָאן אֲנַן מוֹדֵה הָכָא דְּשָׁרֵי:

א * אֲבָל לְהַקִּישׁ עַל הַדֶּלֶת וְכוּ'. וּבְבָאוּר הַגְּרַ"א כָּתַב דְּהָעִקָּר בָּזֶה כְּדַעַת רַשְׁבַּ"ם שֶׁנּוֹהֲגִין כְּהַיּוֹם יֵשׁ בָּזֶה עוֹד אִסּוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת מְלֶבֶד הַדַּחָה, דְּהָא צָרִיךְ לָזֶה שְׁרִית אֲלוּנְטִית בְּמַיִם כַּיָּדוּעַ וְיֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם כִּבּוּס:

ד (יח) לְצַדֵּד. הֵינוּ (יג) שֶׁהוּא מְצַדְּדָהּ עַד שֶׁתַּעֲמֹד בְּקַרְקַע יָפָה עַל יְדֵי הַצִּדּוּד: (יט) חֲבִית עַל הָאָרֶץ. הֵינוּ חֲבִית מְלֵאָה, (יז) וְכֵן לֹא יַכְרִיעַ הַחֲבִית וְיִשְׁפֹּךְ מִמֶּנָּה אֶלָּא מַגְבִּיהַּ אוֹתָהּ מִן הָאָרֶץ וְשׁוֹפֵךְ. שֶׁאִם לֹא כֵּן אָסוּר מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים: (כ) דִּכְיוָן וְכוּ' וְהָוֵי פְּסִיק רֵישָׁא. רוֹצֶה לוֹמַר דְּעַל יְדֵי (טו) הַצִּדּוּד גּוּפָא נַעֲשָׂה הַקַּרְקַע חֲלָקָה בְּלֹא גֻּמּוֹת, (טז) אֲבָל מִתּוֹסְפוֹת שָׁם מִשְׁמַע דְּלֹא הָוֵי פְּסִיק רֵישָׁא אֶלָּא דְּאָסוּר מִשּׁוּם אֲשׁוּרֵי גוּמּוֹת וְיָבוֹא לְהַשְׁווֹת גֻּמּוֹת בְּמִתְכַּוֵּן כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה נוֹחַ לוֹ לְצַדֵּדוֹ. וְהִנֵּה אִם מֻתָּר לְצַדֵּדָהּ עַל גַּבֵּי קַרְקַע מְרֻצֶּפֶת, הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק יא) כָּתַב דְּמֻתָּר אֲפִלּוּ לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ דְּסְבִירָא לֵיהּ דְּהָוֵי פְּסִיק רֵישָׁא, לֹא גָּזְרוּ בָּזֶה בְּמֻרְצָפֶת, עַיִן שָׁם, (יז) וְהַפְּרִי מְגַדִּים בְּרֵישׁ הַסִּימָן (א"א סק"א) מְצַדֵּד לְהַחְמִיר וְעַיִן שָׁם בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב אוֹת ג' מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה. וְדַע דְּכָל הַסִּימָן הַזֶּה לָאו דַּוְקָא לְעִנְיַן שַׁבָּת (יח)(*) דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן יוֹם טוֹב [מִבֵּיצָה כ"ב עַמּוּד ב'], וְיֵשׁ שִׁנּוּיִים בָּזֶה:

א (א) בִּכְלֵי שִׁיר. (ס) לָאו דַּוְקָא בִּכְלֵי שִׁיר אֶלָּא אַף בְּיָד כְּגוֹן לְהַכּוֹת כַּף אֶל כַּף הֵיכָא שֶׁהוּא דֶּרֶךְ שִׂמְחָה וְשִׁיר, אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן של"ט סָעִיף ג' מִטַּעַם שֶׁמָּא יִתְקַן כְּלֵי שִׁיר, [וּמַה דְּאָסְרוּ בְּסָעִיף ד' לְהַכּוֹת כַּף אֶל כַּף כְּשֶׁמְּשַׁמֵּר הַפָּרוֹת כְּדֵי לְהַבְרִיחַ הָעוֹפוֹת (ג) אַף שֶׁהוּא אֵינוֹ דֶּרֶךְ שִׁיר, הָתָם הַטַּעַם שֶׁמָּא יִטֹּל צְרוֹר וְיִזְרֹק לִרְשׁוּת הָרַבִּים וּכְדִמְפֹרָשׁ שָׁם]. וְאִם יִרְצֶה לְהַכּוֹת כַּף אֶל כַּף כְּדֵי לְשַׁמֵּחַ הַתִּינוֹק וּלְהַשְׁתִּיקוֹ, יִרְאֶה לַעֲשׂוֹת זֶה כְּלְאַחַר יָד דְּשָׁרֵי וּכְמוֹ שֶׁמְּבֹאָר שָׁם כֵּן כְּכְלִי מָלֵא נְקָבִים לְהַטִּיף לְתוֹךְ כְּלִי מַתָּכוֹת כְּדֵי לְהַשְׁמִיעַ קוֹל נְעִים עַל יְדֵי הַנְּטִיפָה, אָסוּר דָּזֶה הָוֵי כִּכְלֵי שִׁיר, וּלְחוֹלָה כְּדֵי לְהַרְדִּימוֹ שַׁיֵּישׁ שָׁרֵי. וְאִם מַטִּיף בְּחֹזֶק כְּדֵי שֶׁיְּקַיֵּק אֶת הַבְּרִיא מִשְׁנָתוֹ שָׁרֵי, דְּלֹא הָוֵי כִּכְלֵי שִׁיר כֵּיוָן שֶׁאֵין עוֹשֶׂה בִּנְעִימָה בִּבְנַחַת דְּקוֹל כָּזֶה אַדְרַבָּה הָיָה מַרְדִּימוֹ יוֹתֵר, אֶלָּא עוֹשֵׂהוּ בְּחֹזֶק כְּדֵי שֶׁיְּקַיֵּק עַל יְדֵי הַקּוֹל וְעַל כֵּן שָׁרֵי: (ב) אֲבָל לְהַקִּישׁ וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף שֶׁכְּוָנָתוֹ לְהַשְׁמִיעַ קוֹל כְּדֵי שֶׁיִּפְתְּחוּ לוֹ, מֻתָּר (ד) וַאֲפִלּוּ אִם מַקִּישׁ בִּכְלִי, כֵּיוָן

(*) בדפוסים שלנו חסר ציון י"ח בשער הציון.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה"ח): (כ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) בְּשֵׁם הַמַּגִּיד מִשְׁנָה (שם): **ד** (יג) אֲחֵרוֹנִים: (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) בְּשֵׁם בַּעַל הַלְּכוֹת גְּדוֹלוֹת (סי' ז פכ"ד): (טו) רַשַׁ"י בְּרֵישׁ פֶּרֶק הַבּוֹנֶה (קב: ד"ה המצדד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"י): (טז) הַגְּרַ"א. וּמִשְׁמַע מִגִּיהָ דְּנָטָה לְדִבְרֵיהֶם, וְהַטַּעַם מִשּׁוּם לִישָׁנָא דִּגְמָרָא דְּקָאָמַר דִּילְמָא יִכְוֹ', וְעַיִן בְּקֶרֶן נְתַנְאֵל (פ"כ סי' יד אות ח) מַה שֶּׁתֵּרֵץ בָּזֶה בְּרִחְמֵי: (יז) וּמִסְתַּבְּרָא דְּאִם כָּל בְּתֵּי הָעִיר מְרֻצָּפִים אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה: **א** (ס) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א): (ב) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"א): (ג) גְּמָרָא (ע"ז רובין קו.): (ד) דְּלֹא

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א) וּבשו"ע הרב (ס"ד) כתב בביאור האיסור, משום שאינו צורך כ"כ, כביאור הפמ"ג, ולאו דווקא במרחץ.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah